

BAŞYAZI

-Prof.Dr. Tefvik GÜYAGÜLER-

TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli Meslektaşlarım,

Girdiğimiz yeni milenyumun ilk yılında da önceki yıllarda olduğu gibi, madencilik açısından olumlu gelişmelerin olacağını söylemek sanırım doğru olmayacaktır.

Bugün gelinen noktada başta Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) ve ETİ HOLDİNG A.Ş olmak üzere, madencilikle ilgili tüm KİT'lerde görülen gelişmeler pek iç açıcı değildir. Özellikle bor konusundaki gelişmeler endişe vericidir.

Bugün için madenciliğin ülkemiz GSMH içindeki payı %1 'lere düşmüştür. Toplam ihracatımızdan elde edilen dövizin yarısından çoğu bile sadece kömür ithaline yeterli olamamaktadır. Her geçen gün ihracat-ithalat farkı ülkemiz aleyhine artmaktadır. Bu farkı azaltmak için acil önlemler alınmalıdır.

Ülkemiz madenciliğinde yapılması gereken ilk iş sağlam temellere dayalı madencilik politikaları oluşturmaktır.

Madencilik sektörüne diğer sektörlere bakıldığı gibi bakılmamalıdır.

Madencilik istihdam ağırlıklı bir sanayi olup, yan sanayi gelişmesini sağlamakta, büyük katma değer yaratmakta, sosyal sorunları azaltmakta, gelir dağılımındaki bölgesel dengesizliği gidermekte ve büyük şehirlere göçü önlemektedir.

Madencilik sektörü mutlaka globalleşme uygulamalarından korunmalıdır.

Günümüzde yeni dünya düzeni, küreselleşme uğruna yapılan uygulamalar beklenen

sonuçları vermemekte işsizlik artmakta ve umutsuz kitlelerin yaşadığı bunalımlar toplumları derinden yaralamaktadır. Zaten az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerin yeni düzenden kazançlı çıkması mümkün değildir.

Madenler milyonlarca senede oluşan tükenbilir ve yenilenemez hammadde kaynakları olup yeryüzünün belirli yerlerinde oluşmuşlardır.

Madenlerin, öncelikle ülke çıkarları ön planda tutularak ve en iyi şekilde değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması gerekmektedir.

Sevgili meslektaşlarım, yine bor konusuna değinmeden geçemeyeceğim. Son günlerde kar marjı çok yüksek olan borları ele geçirmek için yürürlükte olan yasaların delinmesi yönünde değişik varyasyonlar sergilenmektedir.

Ülkemiz dünya bor rezervlerinin %60'ına sahip olmasına karşın bor pazarındaki payı %23 civarındadır. Bugün Ortadoğu ülkeleri için petrol ne ise ülkemiz için de bor aynı önemde stratejik bir maddedir. Ülkemizde bor ile birlikte mermer, toryum, trona, zeolit, pomza gibi madenler de oldukça büyük rezervlere sahiptir. Planlı aramalar yapıldığı takdirde miktarların artması mümkündür.

Yaklaşık 250 adet kullanım alanı olan borların kişisel ya da kurumsal kazançtan öte, tek vücut halinde, tüm dünyaya karşı korunması gerektiği konusunda hemfikir olma zorunluluğumuz vardır. Yapmamız gereken bor sanayisini geliştirmek ve ham bor ihracatı yerine işlenmiş bor ürünlerini dünya pazarlarına sunmaktır.

Yapılan hesaplamalar, borlara, 3-4 yıl süre ile yapılacak yaklaşık 400 milyon dolar ci-

varında yatırımın zamanla dünya pazarlarındaki payımızı ikiye katlayabileceğim göstermektedir. Ancak 10 bankada batan paranın 12 milyar dolara yaklaştığı bir ortamda, 400 milyon doların bulunmasında zorluk gösterileceğine şaşmamak gerekmektedir.

Madencilik sorunlarını ülke gerçeklerinden soyutlamak mümkün değildir. İvedilikle hortumlamalar, yolsuzluklar, rüşvet ve her türlü gayri ahlaki girişimlerin mutlaka önüne geçilmelidir.

Son yıllarda ülkemizin karşılaştığı en önemli sorunlardan biri de enerji darboğazi iddiasıdır. Enerjide 2000 yılında %67 olan dışa bağımlılığın 2010 yılında %71'e çıkacağı beklenmektedir.

Gelecek yıllarda, geçen yılların plansızlığını ve yatırımların yapılmamasının bedelini pahalı ödeyeceğimiz açıktır.

Bu kapsamda, enerji üretiminde kömürün payı %30 civarındadır. Kömürün önemi enerji üretimindeki yerini daha uzun yıllar koruyacaktır. Şu anki uygulamalar ile yaratılan hava kirliliği kamuoyunda kömüre alternatif bulunması gerekir imajını yaratmıştır. Örneğin, Ankara'da geçen sene daha az olmayan hava kirliliği bu sene de görülmeye başlayınca fatura Soma kömürlerine çıkartılmaya çalışılmaktadır. Bilgi eksikliğinden kaynaklanan, yerli yersiz tartışmaların olduğu bu konuda kabahatin Soma kömürlerine atılması ithalat lobilerini memnun edecek nitelikte olup, bilimsellik ile bağdaşmamaktadır. Yerli kömürlerimizin karalanması kimseye yarar sağlamaz.

İçinde bulunduğumuz yılın önemli bir konusu da Uzman Mühendisliktir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanan, Uzman Mühendislik Belgesi edinmeye yönelik "Uzman Mühendis veya Uzman Mimar Belge Yönetmeliği", 22 Kasım

2000 tarihli ve 24238 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tüm meslektaşlarımızı ilgilendiren bu konuda Odamız yakından ve ciddi bir şekilde ilgilenecektir.

Meslekte uzmanlık alanlarımızın oluşturulması konusunda bir komisyon oluşturan Odamız bu konuda ki çalışmalarını sürdürmektedir.

Geçen yıl yaşadığımız bir çok yasal olmayan ve ülkemize zarar veren olaylardan biri de "bankaların hortumlanması"dır. İçi boşaltılan bankaların ülkemize getirdiği maliyetin boyutlarının çok büyük olduğu bilinmektedir. Hortumlanan miktar 12 milyar \$ civarındadır. İçi boşaltılan bankalar yoluyla halka fatura edilen bedel, 2001'de öngörülen toplam vergi gelirlerinin %25.8'ine yakındır. Batan parayla neler yapılabileceği konusu ise halkın öfkesini büsbütün arttırmaktadır.

Değerli meslektaşlarım, saygıdeğer madenciler, Maden Mühendisleri Odası demokratik, sosyal ve laik devlet anlayışı içinde insan haklarına, özellikle emeğe saygılı, üyelerinin sosyal ve ekonomik haklarını savunan, madenlerimizin ülke ve halkımız yararına üretilmesi için çaba sarf eden bir meslek kuruluşudur.

Odamız bugün, mevcut kurul, komisyon ve diğer organlarıyla, görev alan yüzlerce üniversite öğretim üyesi ve meslekte kendini kanıtlamış maden mühendisleri ile madencilik eğitiminden bilim ve teknolojiye kadar uzanan bir spektrum içinde önemli bir bilgi ve güç kaynağıdır.

Desteğinizle Odamızın Türkiye'de madencilik faaliyetlerinin canlandırılmasında öncülük yapacağı ve ekonomiye katkısını arttıracacağı umuduyla, tüm madencilerimizin yeni yıl, yüzyıl ve bin yılını kutlar, başarı ve esenlikler dilerim.